

S Z E R T E T

MAGYAR REF. KERESZTYÉN CSALÁDOK KÉPES UJSÁGJA.

A kisujszállási ref. gyülekezet nyugati parókiális körében minden családhoz küldöm, a keleti körben is azokhoz, akik óhajtják.

Felülfizetéseket — az ujság terjesztése érdekében — köszönettel veszek. Az adományokat nyugtázom.

Kiadja: **TÖRÖK IMRE**
kisujszállási ref. lelkész,
felelős szerkesztő.

Megjelenik havonként egyszer.

Ujságomat szives adományokból tartom fenn. Vidékiek legalább 1 korona

04 fillért küldjenek egy évi díjul.

A kék madár.

A gentí belga költő, Maeterlinck a maga szinte határtalan képzeletével, aranytollával irt egy gyönyörű szindarabot, amelynek címe: A kék madár.

Hónapokig tartó készülés után, nagy áldozattal előadta e szindarabot a budapesti Magyar Színház s a gyönyörű darab megnézésére a mi kedves polgári iskolánk növendékei is felrándultak: 30 kis lány, boldog vidám gyermekek Budapestre tartának „A kék madár” meglátására.

Óh, ha én azt az örömet leírhatnám, ártatlan szívek angyali örömét, melyet éreztek, mikor megpendítettük előttük, hogy: Megnézni „A kék madarat” gyereünk Budapestre! Hát még mikor indultunk, s 30 kendő lobogott ki a nagy Pullman kocsis ablakából, mely elvitt minket, mint nagy mozgóház, el egészen Budapestig. Az a mienk volt egészen, abba más utasnak bekukkanni sem volt szabad. Zengett összhangzatos énekük a kis polgáristáknak, s mint csicsergő kis madarak szálltak-repültek Tisza felett, Zagyva felett, nagykunsági, kiskunsági puszták felett, hipp-hopp hírével, — mesebeli csuda volt ez! — s már aznap este, 30 tiszta lélek figyelve leste-várta ott a Magyar Színház tele nézőterén a „Kék madarat”.

Hányszor elsóhajtották, míg a színházig jutottunk: Jaj be szép ez a Pest, Istenem, be szép!

A villamlámpák szinte szebben ragyogtak, mint egyébkor; lágyabban zörögtek a villamosok; az autók, ragyogó batárok, a hol mi jártunk,

haltot csináltak, megálltak; hadd menjenek bátran, zavartalanul a nagyknakislányok. Hát még a színházban, ott volt meg csak öröm! Beh gyönyörű volt a Kék madár! Mindjárt le is írom valahogy.

Hát: a kék madár a boldogság madara. Ezt keresi, ezt kergeti a szindarabban a kis Tilti, meg a kis Mitil, két kedves gyermek. Ezt keresi ezt kergeti az életben is az egész világ minden embere. Hogy is mondja Arany János:

„Keresém a boldogságot
É nem ösmert idegent,
Jártam érte a világot
S kerülém, ha megjelent”.

Sokszor messzire van, el nem érjük, máskor mellettünk van: elszalajtjuk. Repdes, cikázik, mint villámroptú kék madár, a boldogság.

Mintha a földön azt fel se lehetne találni, földöntúli világokban keresik Tiltit és Mitil a kék madarat: a boldogság madarát. Jó tündérek — mindenekelőtt a Világosság tündére, kalauzolják, vezetgetik őket. — Im a szép tanulság: a Világosság vezet a boldogsághoz, a lélek tiszta látása s a szív tiszta fényessége.

Szállnak — felszállnak Tilti és Mitil az Emlékezet országába. Ott laknak a kedves halottaik: nagyapó, nagyanyó, elhalt kis testvéreik, ott folytatják ezek a földön félbemaradt életet . . . De ni milyen csodálatos igazság, csak akkor épen, élnek igazán, ha valaki felkeresi őket. Ha nem ugyanis, mint Tilti és Mitil, kik valósággal odateremtőztek nagyapó karjába, nagy-

anyó ölébe, hanem, ha csak emlékezetben elszáll is valaki kedves halottjaihoz, már akkor is élnek és boldogak azok. Óh ne felejtsetek el halottaitokat! És azt ne higgyetek, hogy nagy sirkő kell nekik, meg drága koszorú; nem, nem ilyen emlék, hanem a szív hálás emlékezete kell nekik. Nagyapó, nagyanyó Emlékezet országában oda is adták kis unokáiknak a kék madarat, mert hogy ott volt, de biz csak odaadták, meg nem is adták, mert a csodás ország gránicán, mikor visszajöttek, a kék madár a színét veszítette.

Mit tanít ez? Azt, hogy boldogság van az emlékezetben, de ha elfakul az emlékezet, mint az Emlékezet országának szelén a kék madár: elfakul a boldogság is vele.

Ne feledjétek el kedves halottaitokat: poraikban portó anyákat, atyákat, — jótevőket, kik nektek gyűjtöttek; szerető sziveket, akik titeket szerettek, értetek éltek, küzdöttek, szenvedtek; ne feledjétek el tetteiket, szavaikat, intésüket, tanácsukat; a fogadást, melyet egy-egy haldokló ágyánál tettetek: hogy éljenek ők az Emlékezet országában . . . a hív emlékezet titeket is boldogít.

Az Emlékezet országából, mert hogy elsápadt a határon a kék madár színe, más országba mennek Tilttil s Mitil: az Éj országába. Aki nem boldog nappal, álmában talán boldog az. Ezért keresik a kék madarat az Éj birodalmában. Nem irom le az éjszaka rémeit, melyek vaspántu kapuk mögött dübörögtek, sem az éjszaka szépségeit: fénybogár-tündérek táncát, fülemile-tündérek zengését, lidérccláng-tündérek lepke-libbenését . . . Énnekem rettenetes a sötétség. Nem az éjszaka, az nem; hiszen csillag csillog, a harmat csepeg, a hold szövi-teregeti ezüstzöld fátyolát. Rettenetes a lélek sötétsége: tudatlanság, babona; s a szív sötétsége: a gyűlölet, harag. Rettenetes, juj, el az Éj birodalmából. Megleltek ott is egy

kék madarat Tilttil s Mitil, de színe sápadt annak is.

Sirok között, temetőben találjuk azután a két gyereket. Valamely sirban elásva, elrejtve ott lesz a kék madár. Hajh bizony sok boldogság, el van a sirokba temetve! Nehéz percek következtek. Akik néztük a kis Tilttilt s Mitilt, lélekzetünk szinte nekünk is elállott. Az éjféli óra közelgett, a 12 óra, mikor — a babona szerint kikelnek a hantok alul a halottak. Babona, agyrém, mese! Mesébe jó! Ime üt kondulva az óra . . . A kis polgáristák künn a nézőtéren összebujtak, mint reszkető madárkák a bokorban. Üt az óra, iszonyut dördült az ég, villám meglobogott — s nézd az imént féltő, reszkető Tilttil s Mitil — lerogytukból hogy felemelkednek: szétnéznek; már fény árad a temető felett, a sápadt félelem helyett a gyermekek arcán mosoly, a sirok helyén rózsaligetek, tündérrózsák, tündérvirágok . . . s felharsan Tilttil kiáltó-zengő szava: Nincsenek halottak! Nincsenek halottak. Milyen nagyszerű igazság ez: Nincsenek halottak! Ne sirjatok sirók, gyászruhások: Halottak nincsenek! . . Földi élet után örökelet, egyik élet után másik élet, az életnek nincs szünetelése, csak folytatódása, szebb folytatódása!

Leirjam-é még a Jövő országát, hol még az ezután születendő gyermekek várják a Hajnal aranyhajójának indulását, hogy leszálljanak e földre, anyák szívére? Leirjam a jövőt, mikor majd mázsányi fürtöt terem a szőlő, születni fog majd, aki ezt feltalálja, s méternyi széles a margerit-virág, annak feltalálója is leszáll aranyhajón a Jövendő országából? Találmányok, csodagépek, mind onnan szállnak alá egy-egy gyermek agyában, Leirjam-é Tilttilt és Mitilt, kik ott járnak kék madár keresőben? — De erről az országról, hol a születendő gyermekek ezrei várják a földi létet, nem írok tovább; hiszen az én lelkemnek vágya

és boldogsága arról írnom, arról beszélnem, hogy egykor egy Gyermek adatott nekünk, született a mi idveségünkre, ki az Ur-Krisztus; ki szerzett nekünk örök-nagy Jövendőt, örök-nagy boldogságot, melyet keresni sem kell, megtalálhatjuk azt Óáltala a mennyeknek országában.

De mégis, hogy bezárjam a költői mesét a kék madárról, leírom, hogy végre is megtalálja a kék madarat a két gyermek otthon édes atyjuk-anyjuk egyszerű házában: valami vadgalamb vagy gelice madár az egy vesszőből fonott kalickában. — Igen, igen, otthon van a boldogság. Akármilyen szegényes, egyszerű is a házuk, sár a fala, szalma a teteje, — ott van a kék madár, a boldogság. Jaj annak, ki nem becsüli meg otthonát; ki mindenütt jobban érzi magát, mint otthonában. Szomorú a sorsa annak, kinek otthona nincs, ki otthonából futni kénytelen.

Hajh de alig szoritotta két karjába Tiltit a kékesszürke tollu madarat, ügyetlenkedett-e gyerek-keze, vagy a rossz véletlen játszott vele? — a madár — hipp-hopp! — szárnyát megmozgatta és elrepült. Vigyázzatok a kék madárra, a boldogságra, könnyen elrepül. Imádkozzatok is érte a boldog Istenhez, hogy megnyerjétek, s ha megvan, el ne veszítétek.

Hosszan irtam, érzem, de nem sajnálom, hogy így tettem. Ti pedig kedves olvasóim, megbocsássatok! His leányaink lelkébe gyönyörű tanulságok szálltak be Maeterlinck költői remekéből, a feledhetetlen szép szindarabból, ártatlan szivekbe öröm és tanulság: arany kalickába gyönyörű kék madár. Óh csak ne röppenjen el szivükből soha-soha!

Kiss Ferenc hitvallása.

Egykor Kisujszálláson segédlelkész, ma diadalmas pályaut után egyházkerüle-

tünknek a püspök után következő nagy hivatalnok a s egyik dicsekedése: egyházkerületi főjegyző, debreceni akadémiai, nem sokára egyetemi tanár, akire van bízva a lelkipásztorokká leendő ifjak nevelése, vezetése. Ő tett vallást hitbeli meggyőződéséről, s az irányzatról melynek szolgálatára ajánlta fel Istentől vett tehetségeit, — azokban a szavakban, melyeket a f. hó május havának 29-ik napján a debreceni kollégium, disztermében, az egyházkerület tanácsos rendei előtt, azok felviharzó éljenzésétől, egyértelmű helyeslésétől kísérve mondott el. Szóról-szóra ideiktatom nagyszerű beszédét, mellyel tanári székét elfoglalta.

Ime:

Beköszönő. *Kiss Ferenc* theol. tanár székfoglaló beszéde az eskütételkor.

Esküm elhangzása után, kegyes engedelmmel néhány kijelentést óhajtok tenni:

1. Az egyházi életünk *megújodása* iránt mindenfelől hangoztatott követelményt, melyet épen egyházkerületünk honorált először e tanszék szervezésével, ismerem, jogosultságát mélyen érzem s ez irányban minden tudásom s erőm szerint hiven munkálkodni igyekszem, de a megújodást nem úgy értelmezem, hogy van szükség rá vagy nincs, minden áron ujítsunk, új szokásokat vezessünk be, nagyon is problematikus értékű kísérletezésekkel fogalmi zavarokat támasszunk, a templomba járást egyleti összejövetellekkel, az urvacsora vételt szent thea-estékkal, tisztos énekeskönyvünket Hallelujákkal, a gyülekezeti igehirdetést felelőtlen írásmagyarázásokkal helyettesítjük, mely irányban már döbbenetes tulzások jelentkeznek, hanem azon bibliai felsóhajrással: Ujítsd meg a mi napjainkat, *mint vala a régi időben.*

2. Vallom, hogy az egyház üdvintézmény s mint ilyen, *elégleges* a Krisztushoz vezetni, e tételből folyólag az egyház joga és kötelessége az e célt szolgáló mindenműködés bevezetése, irányítása, az egyházi élet eszközei közé beállítása s így minden ez irányu magán vagy társulatos kezdeményezés és belmissziói munka az

egyház tudtával s hozzájárulásával nyerhet léljogosultságot; következésképp minden belmissziói munka helyes szükséges és üdvös, mely az egyházban, az egyház erre rendelt vagy elfogadott szervei által az egyház végcéljéért, a Krisztusért folyik s minden belmissziói munka egyházellenes, veszedelmes s a történelem tanúsága szerint sektáskodásra vezet, mely az egyház félretolá-ával, az egyházon, mint az isteni lélek fuvallatára alakult, tehát isteni intézményen kívül felelőtlenül üzetik.

3. Minden belmissziói munka jogosított s köteles vezetője a lelkész lévén, feltétlenül szükséges, hogy a hittanhallgatók e téren a kellő elméleti s gyakorlati kiképzést megnyerjék. Hosszu lelkészi pályám leszűródött tapasztalatait, régebben s újabban szerzett s folyton gyarapítandó ismereteimet, főként pedig példámat vetem hallgatóim elé, hogy *a magyar református egyház szellemével, szervezetével, szükségével meggyező*, hazai vi-zonyaink között lehetséges, fenmaradásunk érdekében kívánatos összes belmissziói munkákkal őket megismertessem s a Debrecenben megvalósítható intézményes munkákba begyakoroljam. Nem pietista, hanem józan magyar kálvinista vezetők nevelése az eszményem.

4. Végül meggyőződése, hogy a hitélet megmélyítése s egyházunk céljának elérése érdekében minden kínálkozó alkalmat meg kell ragadnunk, minden bevált belmissziói eszközt fel kell használnunk, de végső elemzésben még sem minden áron egyleteskedésre, külföldi példák kritika nélküli kópiáira s szakadást okozó jelzőkre van szükségünk, hanem *krisztusi szeretetre, apostoli hithűségre s kálvini erkölcsökre*.

E jelben kívánok indulni, munkálkodni, e jelben kérem Isten megsegítő kegyelmét, a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi Elnökség és közgyűlés kegyes jóindulatát s tanártársaim erőt adó rokonérzéseit.

Kiss Ferencz.

Csánki Benjámín

szeghalmi lelkész

megnyitó beszéde a debreceni főiskolai magyar irodalmi önképző-társulat és a szeghalmi 2-ik ref. lelkészi állás javára Szeghalmon tartott irodalmi estélyen.

A francia egyházi szónok Bossuet azt mondja: »Csak egy fontos dolgom van! s ez a dolog nagyon is titokzatos, szívem legmélyén van; ennek köztem és Isten közt kell eldőlnie s minthogy ennyire fontos, egész életemben, minden nap, minden órán, minden pillanatban rá kell gondolnom, vele foglalkoznom.«*

Ezt a gondolatot utólérhetetlen finomsággal mondja el a 42-ik zsoltár, ez a *carmen elegantissimum*, ez a legfinomabb ének, mert az emberi lélek legbelső titkát fejezi ki: az ember szomjuságát az Isten után.

»Mint a szép hűvös patakra a szarvas kívánczik: Tehozád, én Istenem! szomjuhozik én lelkem!«

A szarvas a lélek képe. Forró nyári délben, szomjan sóvárogva keresi a hűvös patakot. Így keresi a lélek az élet kulféjét: Istent, egész életében. A lélek szomjuságánál csak egy a fájdalmasabb: az élet gunyolódása: Hol van a te Istened?«

Korunk is érzi ezt a szomjuságot. Még az anarchisták is érzik. És pedig nem verre szomjaznak, azért hogy véres a kezök. Hanem valami ismeretlen után, ami jobb mint a meglevő ismeretes. Csakhogy még nem jutott öntudatukba szomjuknak igazi tárgya: az igazság. Mert az igazság az Isten és az Istenhez méltó élet. »Boldogok akik az igazságot szomjazzák, mert ők megelégtettek.«

Az ember lelki szomjuságának megelégtetése ez az egyetlen fontos dolgom van ezen a földön. Összetett erővel, társaságban mindent könnyebben elér az ember. »Valahol ketten, vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok köztök,« mondja Isten. Az egyházak azért alakultak, hogy a lélek szomját bizonyosabban megelégtethesse az ember. Jól esik látnom, hogy ebben a

*Gyászbeszéde Cornet Miklós felett.

szent órában erre a drága célra együtt vagyunk testvéri közösségben. Itt van az az egyház, amelynek pátriárkái Ábrahám, Izsák és Jákób, gyermekálmainak hű társai voltak; amelynek Mózes, prófétái és zsoltárai hősi erővel gazdagították lelkünket. Itt látom azt a má-ik egyházat is, amely az emberi nem viharos századaiban, világbirodalmak összeomlása, barbár nemzetek elötörése közepette letéteményese, hordozója védelmezője volt az emberi nem üdvösségének, mint a Noé bárkája az emberi nem életének az özönviz felett. És ezzel az egyházzal együtt hódolok a keresztrefeszítettnek, aki szelid, mint a bárány és erős, mint az oroszlán, aki azt mondta: »Boldogok a békességre igyekezők, mert ők Isten fiainak hivatnak.«

« A megbékült emberiség kebelén a Messiás országában meg fog maradni e földön a fizikai szenvedés, a munka törvénye, a halál crise. De megszünhetnek és meg kell szünni itt alatt az ok nélküli, mesterséges fájdalmaknak, melyek nem a dolgok természetéből, hanem az emberi esztelenségből, vagy gonoszságból erednek.*

Im ez a mi célunk a mai estével, midőn körünkben üdvözöljük, keblünkre öleljük a debreceni református főiskola nemes tanulóifjúságának képviselőit, hogy segítségükkel felhívjuk itt a közfigyelmet a szeghalmi 2-ik református lelkészi állás megalapozására. Megindult szívvel üdvözölöm itt ezt a főiskolát, amely a hitnek, a szabadságnak és a magyar nemzetnek szolgálatában halhatatlan érdemeket szerzett és a nemzetnek olyan világító tornyokat adott, mint Csokonai, Csengeri Antal, Arany János és a többiek... és évszázadokon át nevelte a nagy magyar Alföld népének felkipasztóit, tanítóit. Legyenek áldottak halóporaikban is azok, kik e főiskolát fejedelmi adományaikkal vagy filléreikkel támogatták fényes multjában és támogatják még fényesebb jövőjében. — Legyen áldott ez a közönség, amely itt egybegyűlt, mert megértette, hogy ami közös alapunk, az Isten, drágább még a felekezeti különbségeknél is.

*Wilfred Monod: La paix par le droit. Revue du Christianisme social. 1907. júniusi szám.

Egy nemes lélek elköltözése e világból.

Gyermekkorom emlékei élednek meg a lelkemben. — Ott járok, mint szegénysorsu kis gyerek szülőföldemen, a debreceni piacon. Báméskodva, andalogva nézem a kettőstornyú Nagytemplomot, meg a sötétszürke ódon Kistemplomot. Ki sejtette volna még akkor, hogy én azokban Isten ígését is fogom hirdetni egykor? És ime egy-zer- valamikor azt is megengedte nékem már az Isten, a jó Isten! — Volt a piacon, ma már inkább Főtérnek nevezik, egy harmadik templom is, gyönyörű magas ház, kétemeletes, Debrecen egyik pátriciusának, a galamb-ösz Csanak Józsefnek a háza, — a munka, s a munka utáni, áldás és a puritán református gondolkodás, érzület temploma.

Galambok röpködtek szét a Nagytemplom, a Kistemplom tornyából. Galambok szálltak ki a Csanak házból is. A ház leányai, nemesszívü urihölgyek! Egy közülök ideszállott épen Kunság mezejére, hol csalóka tengert önt nyári napon a délibáb a turkevei pusztán, a Móricz-major akácai táján.

Most tört szárnya ennek a fehér galambnak . . . vagy mit mondok: szárnya most csattogott meg épen. Szárnya tört, mert meghalt; szárnyra kelt, mert elszállt az örök világba.

Óh pedig boldog volt ideleln, fényes rang, jólét, gyönyörű családja — forrón szerető testvérek, rokonság. De összetörte a sok szenvedés: **Dr. Tóth Jánosné** — **Csanak Irén** nincsen többé!

Még április hó 15-én az egyházmegyei közgyűlés »imádságos gondolatait küldte az egyházmegye nagyasszonyának betegágyához«, azzal a reménységgel, hogy megörzi a mindenható Isten s ime május 15-én már halkan suhogtak a koszorúk, peregtek a könyvek s fájó lelkekből szakadt fel a bus ima a budapesti kerepesi temetőn.

Hajoljatok meg gyászban turkevei határ akácai, a nemes jóltevő nem látja többé lombotok . . Régi ház ott ős Debrecen pia-

cán, öltözzél gyászba, szülötted, a szárnyra szállt galamb lehajlotta fejét messze napnyugaton!

A bus családot a mi édes Vigasztalónk kegyelmével körülvegye! . . .

Senki ne sirassa halottját,

Mert vette örök boldogságát!

néh. Gajda Józsefné Mészáros Teréz asszony emlékezete. Az igaz

Istennek sok különböző oltára van: a köddel füstölgő magas hegyrom s a har matcseppel reszkető falevél, mind az ő szép oltárai. Kézzelel csinált oltárai is különbözőek: egyik fölött a golgotai kereszt, másik fölött a bethlehemi csillag. — Az oltárok különbözőek, de egy a Szentháromság, ki uralkodik egy istenségben és egy a törvény: a szeretet.

Soha hitéért, vallási meggyőződéséért le nem néztem, meg nem szóltam senkit, a hitet külön tudtam választani az embertől, legjobb barátaim ma is katolikus hitvallásuak, kikért én is kész vagyok mindenre, mint testvéreimért, ők is én értem.

S nem panaszkodhatom: ahol csak éltem s munkálkodtam eddig, szerencsés voltam birni róm kath. testvéreim jó hajlamait.

É hitnek cselédje volt s jóakaróm ez a sokat szenvedett keresztyén nő is, kinek porsátorát a f. évi május hó 3-án adtuk meg a nyugalomnak. néh: Gajda Józsefné asszony.

Sokat szenvedett, mondám, de másfelől nagy boldogságot is adott neki Isten: hitvese szeretetében, gyermekeiben s azok gyermekeiben. Gyermekei derék tagjai az emberi társaságnak. Egy fia épen tanár, főgimnáziumunk egykori kitünő diákja; — erről való imádságos óhaja az édes anyai szívnek jut most eszembe. Ha azt megérhetném, én Istenem, hogy fiam gymnasiumi pályáját elvégezhetné. Megérte. Ha azt megérhetném, hogy tanári diplomáját megszerezze. Megérte ezt is. Óh ha megláthatnám fiam hitvesét. Meglátta. És kis gyermekét. Ezt már nem látta meg!

Majd egyszer az örökkévaló világban! Körülvették őt a fájdalmak, össze is törték . . . megpihent.

Ő meghalt de emléke él; nyugodjék békén! Elvégezte a munkát, a legnehezebb tisztelet e világon, az anyai tisztelet, hiven betölté . . . Akik siratják, száljon le rájuk — s mindazokra is kik halottaikat hiven siratják — a vigasztaló égi kegyelem.

Hervadásuk liliumhullás volt . . .

A keleti temetőn ott domborul a sír, melynek fejfáján egyetlen egy szó van bevésvé, minden temetőnk minden fejfái és síremlékei között ez a fejfa a legszebb egyszerű feliratóval. Nincs más rájegyezve, csak ez egy szó: „Iréneke“ Mi van ez egyetlen szóba foglalva? — Egy családnak minden

Soós Irénke.

öröme, minden boldogsága, egész szép világa. Irénke — tudjuk, hogy Soós Irénke volt. Aki nem tudja, minek is tudná: ezt fejezi ki a fejfa felirata. De akik tudják,

tudni fogják halálig. Áldott az emléke a kedves leánynak, arcképe -- elmosódott halvány arcképe itt van e lapon — elfoszlott előtünk alakja, arca, hangja is, a valóság szerint, de nem soha az emlékezet szerint. Aludjál Irénke, Isten két áldó kezével takarja be porsátorod!

Nagy költő sirverse jut itt eszembe:

Bányász a kincsért földbe mégyen.
Mi kincsünket elástuk mélyen.
Miatta most nem alhatunk,
Virrasztó mécsünk bánatunk.

Más gyászunk is van. Másik arckép is van itt e lapon: Várady Rózsika arcképe az; jaj mennyi könny hullott s hull még ezután is miatta! Mikor még ki se nyitlak épen a rózsák, akkor hervadt el ez a Rózsa. Irénkét május hó 7-én temettük, Rózsikát 14-én: a virulás hónapjában tavaszvirágok hervadása! Mindakettő a tanító-női pályára lépett, Rózsika ép most végezte volna azt el, s oklevelét, küzdése drága jutalmát odatette volna édes anyja, atyja lábaihoz, aztán örömkönyök csillantak volna meg a szép család minden tagjainak szemében: Rózsika célhoz ért. Igen, most ért céljához igazán, az örök boldogsághoz; tiszta lelke, mint a felpárolgó tiszta harmat, visszaszállt a Teremtőhöz.

Jó, jó, ez mind szép is, vigasztaló is! De elképzeltetek-e, emberek, egy apának, egy anyának gondjait, kinek 6 gyermeke közül 5 tanul, messze, Budapesten. Idegenben vannak, édes anyjuk, atyjuk forró szeretetétől távol. Nem látják egymást, csak, ha a szent ünnepek leszálnak, meg mikor a munka éve kitelik. De majd csak vége lesz; elvégzik a pályát egymásután rendben. Rózsika már juniusra! — S egyszerre csak kong a harang, fekete posztót, világos kék posztót szegezgetnek bus emberek, koporsók szalagja gyászosan lebeg . . . Jaj, Rózsika elmegy . . .

Szomorú temetés volt, ne kívánjátok, hogy leírjam. A kik ezer gonddal nevelték, kik szívök egész szeretetével szerették, akik tanítottuk, kik a gyermekkor kedves

játékát együtt játszották vele . . . jó emberek, kik tudnak a sirókkal együtt sirni . . . ott voltunk sokan. És azóta alszik Rózsika.

Várady Rózsika.

Növelj száz rózsát sirja felett

Rózsafakasztó szép kikelet!

A fájdalomban elalélt anyát, atyát, testvéreket vigasztald, vigasztaló Isten! Mert csak te teheted!

A konfirmáció.

Próféták mondtak róla jövendőt, angyalok hirdették földre leszállását, csillag ragyogta be jászolbölcsőjét világ Királyának, Ur Jézus Krisztusnak. — Hogy nőtt-nevedett szülőinek oldalán ott a virágok városában, Názarethben, a hagyományok beszélnek erről, de azok nem szavahihtők egészen. A Szentírás csak akkor veszi fel újra annak a tökéletes szent életnek fonalát, mikor 12 esztendő korában ott van a jeruzsálemi templomban, bölcsek beszédét hallgatva, azokat kérdezve, azoknak felelve, kik álmélkodának az isteni gyer-

meken. Ugyanekkor hangzik el ajkáról az a szózat, melyet az Őt keresve-kereső édes anyjához Máriához intéz, mondván: »Nem tudjátok-é, hogy azokban kell nékem foglalatoskodnom, melyek az én mennyei Atyámnak dolgai?«

És ezekben foglalatoskodott mindvégig: tanított, imádkozott, jót tett, vigasztalt, gyógyított, halottat támasztott, bűnöst feloldozott.

Ki e sorokat írom, előttem itt asztalomon van 200 bizonyítvány. Konfirmációi bizonyítvány a neve. Nézem a bizonyítványokat, míg nevemet alájegyezgetem, s ráütöm az egyház pecsétjét; olvasgatom a neveket, kiknek a bizonyítványok kiadatnak: Ez és ez »az Urnak nevében konfirmáltatott.«

Elgondolkozom.

200 ifjat, felserdült gyermeket bocsátunk, vezérlünk ismét az Úr szent asztalához. Tavaly is ennyit vezettünk, azelőtt is ennyit, minden tanév végén ennyit. 12 éves korukban ott vannak ök is, mint a Jézus egykor tanítók tanítását hallgatják, felelnek azok kérdéseire, tanúságtételüktől visszhangzik a templom. Ő felettük is az ártatlanság angyalai röpködtek, mikor születtek; angyalok őrizték azután is szívük tisztaságát és fogagást tesznek most — szózatuk hallatik! — ök is, hogy azokban fognak foglalatoskodni, melyek a mennyei Atyának dolgai.

Merthogy esküt tesz, szent esküt, 200 gyermek-ifju megint.

Elgondolkozom.

Nem jobb volna-é őket meg sem is esketni? Nem tesszük-e őket az eskü elmondása által, tudva, esküszegőkké?

Hiszen a velükszületett gyarlóság el-

vonsza őket majd az Isten dolgaival való foglalkozástól, Isten utainak megőrzésétől. Krisztus keresztjére, hogy úgy mondjam: zászlójára felesküsznek; fogadják hogy keresztyének lesznek s; keresztyén lesz igen, de legtöbbnek csak a neve, ám vajjon hánynak lesz keresztyéni a szive, a lelke, az élete?

Esztendőről-esztendőre kérve kérem a szülőket: anyákat, atyákat, hogy gyermekük életének ezen fenséges ünnepén; a konfirmáció, az Urvacsorához először való járulás nagy napján, mikor gyermekük a Megváltó halálára emlékeztető szent asztalhoz először közelit, kísérik el őt oda, álljanak szive mellett, imádkozzanak gyermekükért, hogy a Krisztusé legyen, maradjon az, ne legyen a világé, a bűné nagyhamar. Szülői szív boldogsága, dicsekedése, ha Krisztusé a gyermek; szülői szív bánata, gyásza, gyalázata, ha a gyermeke lelkét sarkával tiporja a Sátán, elragadja a világ. — 200 gyermek indul a nehezebb iskolának, az életnek útjára. Elbocsátja őket a jó anya, az Egyház ezer áldó szóval, imádsággal. Örökjetelek felettük erős égi angyalok! Szentlélek Isten szállj be a szívökbe; hogy el ne vesszenek, hogy keresztyének, hogy boldogok legyenek; hogy azokban foglalatoskodjanak, melyek a mennyei Atyának dolgai.

Vigyázz reájuk égben lakozó, mindennütt jelenvaló Isten! ne hagyd el őket egy szempillantásra sem. Ha anyák, atyák elfelednék szülői tisztókat s nem viselnének gondot gyermekeik halhatatlan részére, a lélekre; vagy ha az anyák, atyák sirba elmennének s árvákkul hagynák gyermekeiket; Te Úram, ne feledkezzél meg róluk s ne hagyd el őket, örökkön-örökké Élő!

Amen.

Gazdag aratást s minden dolgukban előmenetelt a vizsgát tevő ezer- és ezer gyermekben édes örömet s a gyermekek ártatlan szívébe boldog megelégedést kér Istentől a „Szeretet“ olvasói számára annak szerkesztője Török Imre.